

MET DE STAD!

De Arnhemmers hebben op 19 maart 2014 hun vertegenwoordigers in de gemeenteraad gekozen. In de gesprekken die de politieke partijen daarna voerden, bleek dat onze partijen (D66, SP, GroenLinks en CDA) het vertrouwen hebben dat ze de stad de komende vier jaar goed kunnen besturen. Dat willen we doen MET de mensen en organisaties in de stad en met de andere partijen in de gemeenteraad.

In dit coalitieakkoord geven we onze visie op de ontwikkeling van de stad. Daarnaast hebben we een set afspraken gemaakt over onderwerpen waar we elkaar de komende vier jaar aan houden.

Dit is een akkoord op hoofdlijnen. Wij vragen het nieuw te installeren college voor 1 september 2014 de Arnhem-agenda te maken. Deze zal onze plannen concreet maken, verbindingen leggen met partners in en buiten de stad en de hoofdstad van Gelderland sterker maken. We gaan de agenda aan de raad voorleggen met het verzoek die vast te stellen. Zo hebben ze invloed op de koers van Arnhem.

Als partijen hebben we over allerlei terreinen verschillende standpunten. Dat maakt het schrijven van een coalitieakkoord tot een proces van geven en nemen. Daar zijn we in goede harmonie uitgekomen. Daarnaast zijn er belangrijke opvattingen die ons binden:

- In Arnhem heeft iedereen de ruimte om (binnen wettelijke regels) in vrijheid te leven en wordt iedereen respectvol behandeld, ongeacht sekse, afkomst, nationaliteit, geloof of seksuele geaardheid;
- Arnhem geeft ruimte aan ontwikkeling. Dat geldt voor mensen, maar ook voor bedrijven en de stad als geheel;
- We zijn niet alleen bezig met het hier en nu, maar houden bij wat we doen en bedenken ook rekening met toekomstige generaties, door onder andere te investeren in onderwijs en duurzaamheid;
- Arnhem is een sociale stad, waar niemand in armoede hoeft te leven en waar je goede zorg krijgt als je door ziekte of ouderdom beperkingen hebt;
- De stad leeft niet op de pof, maar is financieel gezond.

Arnhem, 30 april 2014

RUIMTE OM TE LEVEN

Vier kinderen uit de straat hebben net ons nieuwe plekje voor de wijk geopend. Terecht, want ze hebben heel hard meegewerkt om er iets leuks van te maken. De wethouder, een paar raadsleden en ambtenaren waren er ook. Ze hadden geen officiële rol, maar spraken met bewoners op een bankje of leunend op een hek. Niet alleen over dit pleintje, maar ook over andere dingen die we in de wijk belangrijk vinden, zoals parkeren en veiligheid. We hebben daar zelf allerlei ideeën over en binnenkort praten we verder.

Mijn overbuurvrouw en ik kregen een maand of twee geleden het idee voor deze wijkplek. Tot onze schande ontdekten we op het schoolplein dat we al een paar maanden schuin tegenover elkaar wonen. Toen we dat merkten, ontstond eigenlijk ook ons idee: we zouden een manier moeten vinden om met de rest van de straat in contact te komen. Al snel bedachten we dat we mijn bolderkar wat gingen pimpen. We hebben er een logootje #bakkiedoer op geplakt en er twee thermosflessen heet water ingezet met bekers, oploskoffie, theezakjes, een pak appelsap en koekjes. De baas van de buurtsuper hier verderop was zo enthousiast dat hij ons koffie en suiker gaf. Als dank hebben we het logo op de kar geplakt.

We zijn gaan wandelen en hebben mensen aangesproken. Met iemand die op nummer 93 voor de deur stond hebben we ons eerste bakkie gedronken. En daarna verderop in de straat bij iemand die in zijn tuin bezig was. Steeds kwamen er mensen bij staan. Iedereen was erg enthousiast en er ontstonden ideeën, onder andere voor dit terreintje. Ooit stond er een verenigingsgebouw, maar dat is afgebrand. Het leek ons leuk om er een moestuin en

Minder regels

Een goede stad maken we samen. Als Arnhemmer ben je in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor je levensgeluk. Het begint in je eigen huis en in je eigen omgeving. Mensen kunnen heel veel alleen of samen doen, zonder dat ze daarbij de overheid nodig hebben. Daarvoor geven we zo veel mogelijk ruimte, onder andere door overbodige regels te schrappen.

Ja, mits...

De stad bruist van energie en ideeën. Die gaan we zo goed mogelijk benutten en mogelijk maken. We benaderen initiatieven vanuit de houding 'ja, mits...'. Dat geldt zowel bij de uitvoering van werkzaamheden als bij het ontwikkelen van beleid. De gemeente hoeft allerlei werkzaamheden niet zelf uit te voeren. Ze zijn in prima handen bij groepen bewoners, wijk- en speeltuinverenigingen, maatschappelijke organisaties, woningbouwcorporaties, bedrijven, kerken en scholen. Eventueel betalen we een vergoeding. Er zijn prachtige voorbeelden in de stad. Neem 'Vitesse Betrokken', waarbij eredivisiespelers zorgen dat kinderen en hun ouders snappen waarom beweging, voeding en een gezonde levensstijl belangrijk zijn. Of de vele sportverenigingen waar je samen sport en het met elkaar gezellig hebt. En Ome Joop's Tour: een tiendaagse fietsvakantie voor kinderen die zelden of nooit op pad gaan.

Samenwerken

Initiatieven steunen

We vinden het geweldig als bewoners en organisaties zelf het initiatief nemen. In een creatieve stad als Arnhem is het niet verwonderlijk dat kunstenaars talloze verrassende plannen voor de stad hebben. We denken mee om goede ideeën werkelijkheid te laten worden en kijken kritisch welke regels écht nodig zijn. We laten los en geven vertrouwen. Groepen bewoners kunnen gemeentelijke grond voor een groene invulling gaan gebruiken, zodat die niet langer braak ligt. We verwachten dat wijken daardoor leuker worden en dat bewoners meer contact krijgen. Grote kans dat bewoners meer dingen bedenken, zoals tijdelijk groen, natuurspeelplekken, pluktuinen en buurteettafels.

Groen voor bewoners

Schoon, heel en veilig

'Ruimte om te leven' betekent ook dat je als Arnhemmer kunt leven in een omgeving die schoon, heel en veilig is. Zo'n stad maken we samen. We vragen mensen om een bijdrage te leveren door de omgeving van hun huis netjes te houden en als het even kan wat extra's te doen. Bijvoorbeeld door een afvalbak te adopteren, alert te zijn en problemen op te lossen of die te melden. Dan kunnen we gericht iets doen aan bijvoorbeeld ongewenste graffiti, duistere plekken of onveilige (verkeers)situaties. Iedereen moet in Arnhem prettig en vrij kunnen leven. We vinden diversiteit en emancipatie belangrijk, daarom gaan we door met het uitvoeren van het beleid over dit onderwerp. Arnhemmers hebben de plicht goed voor dieren te zorgen, daarom geven we dierenwelzijn extra aandacht.

Diversiteit Dierenwelzijn

een speelveld van te maken. We hebben gebeld met de gemeente en een dag later kwam een ambtenaar langs. Super! Hij was erg enthousiast en dacht goed mee.

Het resultaat is dat we een weekend later op de gemeentewerf oude tegels konden inladen. Die hebben we op een deel van het terrein gelegd. We mochten ook wat planten bij de gemeente uitzoeken, op voorwaarde dat we het hier zelf goed onderhouden. Iemand van de groenafdeling gaf advies.

*Voldoende
woningen*

Er moeten in Arnhem voldoende woningen beschikbaar zijn, zodat mensen een huis kunnen vinden dat bij hun levensfase past. Ze beginnen in een betaalbaar 'startershuis', gaan naar een grotere woning als ze kinderen krijgen en vinden een passend huis als de kinderen het huis uit zijn. De meeste mensen willen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en daarbij mag hun huis geen belemmering zijn. Het is daarom belangrijk dat woningen 'levensloopbestendig' zijn.

*Levensloop
bestendig*

*Contact met de
stad*

We zijn er voor de stad en niet andersom. Niet het stadhuis, maar de straat en de stad zijn dus de belangrijkste werkplekken van ambtenaren, raads- en collegeleden. Tijdens vergaderingen, maar zeker ook spontaan hebben ze contact met bewoners en horen ze wat er speelt. De gemeente is makkelijk benaderbaar en we zijn duidelijk over wat we doen en waarom. We gaan respectvol met mensen om en letten dus op privacy: we bewaren alleen gegevens die we echt nodig hebben.

Privacy

Breed draagvlak

Elke vier jaar zijn er verkiezingen. Dan kiezen de Arnhemmers hun vertegenwoordigers in de gemeenteraad. In het systeem beslist de meerderheid. Wij streven nadrukkelijk naar een breder draagvlak, zeker als besluiten ook langer dan de coalitieperiode effect hebben. De gemeenteraad neemt veel besluiten, maar soms willen bewoners aan de noodrem trekken.

Referendum

Daarvoor hebben we het referendum. De aanvragers moeten aantonen dat er genoeg behoefte aan bestaat. Dat doen ze door minstens 3000 (digitale) handtekeningen te verzamelen. Als dat lukt, gaat het referendum hoe dan ook door.

Geen beknotting

Het Rijk neemt steeds vaker besluiten die de bewegingsruimte van gemeenten beknot. Dat vinden we een slechte ontwikkeling, waartegen we actie gaan ondernemen. Als gemeente waken we ervoor dat we een zelfde houding hebben ten opzichte van de Arnhemmers. Wij geven daarom initiatieven zoals Buurt Bestuurt de ruimte.

RUIMTE VOOR ONTWIKKELING

Ik heb een kledingwinkel in de stad, maar die loopt niet meer zo best. Ik heb denk ik een gat in de markt ontdekt. Mijn winkel wordt een werk- en ontmoetingsplek. Je kunt er samen een app ontwikkelen, kunstzinnig bezig zijn en je laptop openklappen om even te komen werken. Je drinkt er koffie of een biertje en eet er een ciabatta. 's Avonds heb je ruimte om op het podium lekker te improviseren. In de achtertuin lig je op lekkere stoelen rond een vijvertje 'aan het strand'. Van de ruimten boven wil ik hotelkamers maken.

Ik sprak iemand die vroeger bij de gemeente werkte en die verwacht dat zo'n mengeling met bier, podium, overnachten en winkel qua bestemmingsplan een onmogelijk idee is. Ik ben maar eens naar de gemeente gestapt en heb het er met een ambtenaar over gehad. Die zag mogelijkheden, want de gemeente wil cultureel ondernemerschap stimuleren en de leegstand van winkelpanden aanpakken.

Zo'n nieuw concept leek hem leuk voor de binnenstad en hij kan zich voorstellen dat er wel meer van dit soort initiatieven bijkomen. Dan houdt Arnhem een van de beste winkelsteden. Kortom: hij gaat kijken hoe ik dit plan kan waarmaken.

Ondernemen

Arnhem is een uitstekende plek voor het bedrijfsleven. De stad ligt op een kruispunt van belangrijke wegen, spoorwegen en vaarroutes en is de poort naar Duitsland. De interessante andere bedrijven in de stad, de groene omgeving, de prima voorzieningen en de ruime keus in huizen en bedrijfsruimten maakt Arnhem extra aantrekkelijk. We vinden de samenwerking met de provincie Gelderland zeer waardevol en willen die graag voortzetten. Met Nijmegen, andere regiogemeenten en Duitsland zetten we onze economische regio sterker op de kaart. Een sterke economie zorgt voor banen, zowel voor hoog- als lager opgeleiden.

Jeugd-werkloosheid

Jongeren die zonder werk zitten, krijgen onze speciale aandacht. We willen voorkomen dat ze een valse start op de arbeidsmarkt maken. Met het onderwijs en het bedrijfsleven zoeken we naar oplossingen, zoals een optimale aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt en voldoende leerwerkplekken en stageplaatsen.

Meedenken

We denken mee met ondernemers. Onze dienstverlening is prima en we werken bij voorkeur met één contactpersoon per bedrijf. We schrappen regels en houden de kosten beperkt. Bij aanbestedingen zorgen we dat ook kleine ondernemers en zzp'ers een eerlijke kans krijgen. We bekijken of de eisen die we stellen reëel zijn, en of we grote projecten in delen kunnen knippen. We hebben een open houding en zijn zichtbaar in de stad.

Topmerken

Arnhem heeft een aantal topmerken op het gebied van mode, kunst & cultuur, energie(innovatie), toerisme en sport. Denk aan ArtEZ, Introdans, Vitesse en Papendal Arnhem. Nog te weinig mensen buiten de stadsgrenzen weten dat. Daar gaan we via citymarketing wat aan doen. Daarnaast komen er twee extra acquisitiemedewerkers die bedrijven gericht gaan benaderen. Zo willen we zorgen dat minder bedrijfspanden leeg staan en dat industrieterreinen aantrekkelijk blijven. We hebben ook aandacht voor bestaande bedrijven: we zijn blij dat ze in Arnhem gevestigd zijn en willen graag dat ze blijven.

Innovatie

'Energy Made in Arnhem' is een van onze speerpunten. Samen met inwoners en ondernemers voeren we in dit programma duurzame activiteiten uit. Zoals energiebesparing, het opwekken van duurzame energie en het ontwikkelen van energie- en milieu-innovaties. Daar gaan we mee door. Bovendien zoeken we met bedrijfsleven en onderwijs naar mogelijkheden voor innovatie op andere terreinen. Veel Arnhemmers met een lage opleiding zoeken werk. Daarom proberen we ook bedrijven naar Arnhem te halen die voor deze mensen banen hebben. Om onze positie te versterken, werken we samen met ondernemers, scholen en andere overheden.

<i>Top binnenstad</i>	Arnhem staat bekend als een van de beste binnensteden. Samen met pandeigenaren, winkeliers, horeca, (creatieve) Arnhemmers en organisaties zorgen we dat we onze koppositie behouden. We pakken leegstand aan door de belasting op het gebruik te verminderen en zo nodig panden een andere functie te geven. We kiezen voor een compact winkelhart. In de
<i>Zuidelijke binnenstad</i>	zuidelijke binnenstad komen woningen met een tuin. Het wordt een erg aantrekkelijk woongebied met veel groen en alle voorzieningen 'om de hoek'.
<i>Bereikbaar</i>	De stad moet goed bereikbaar zijn, zeker met het openbaar vervoer en de fiets. We maken de binnenstad leefbaarder door de Markt en het Gele Rijdersplein autovrij te maken. Bovendien wordt het voor automobilisten erg aantrekkelijk om hun auto niet op straat, maar in een parkeergarage te zetten: 's Avonds vragen we op straat parkeergeld, maar verlagen we het tarief in onze parkeergarages naar € 0,50 cent per uur. We kijken of we meer mensen naar de stad kunnen trekken, door parkeerplaatsen op rustige tijdstippen goedkoper te maken.
<i>Leefbaar</i>	
<i>Wijkeconomie</i>	Het belang van de wijkeconomie wordt groter, zeker omdat ouderen steeds langer zelfstandig blijven wonen en we zorg en welzijn dicht bij mensen organiseren. We zetten ons er voor in dat voorzieningen zoals buurtwinkels blijven bestaan.
<i>Trekkers</i>	Arnhem is een bruisende stad met onder andere het Gelredome als evenementenplek en grote trekkers zoals Koninklijke Burgers' Zoo en het Nederlandse Openluchtmuseum. Op ons kunst- en cultuuraanbod kunnen we met recht trots zijn. Kunst en cultuur zijn vanuit zichzelf van grote waarde en ze stimuleren bovendien sociale binding. We zorgen dat kinderen ermee kunnen kennismaken en dat er voor jong en oud mogelijkheden zijn om zelf met kunst en cultuur actief te zijn. Daarnaast kun je in Arnhem als toeschouwer genieten van amateur- en professionele kunst. Er is ruimte om de stad cultureel nog aantrekkelijker te maken. Als hoofdstad van Gelderland hebben we hierin een belangrijke functie voor de regio.
<i>Kunst en cultuur</i>	
<i>Instellingen</i>	Er is geld voor herhuisvesting van Focus Filmtheater en verbetering van Museum Arnhem. Muis Sacrum en Schouwburg Arnhem worden opgeknapt en bieden zo meer mogelijkheden om nog beter van het culturele aanbod te genieten. We steunen het organiseren van een Sonsbeektentoonstelling in deze raadsperiode. Arnhem heeft in de Tweede Wereldoorlog zwaar geleden en daar willen we meer aandacht voor vragen. De Slag om Arnhem verdient een volwaardig informatiecentrum.
<i>Sonsbeek Slag om Arnhem</i>	
<i>Toerisme</i>	Kunst en cultuur, historie, evenementen en ontspanning zijn voor toeristen een goede reden om naar Arnhem te komen en te overnachten. Het veelzijdige winkelaanbod en de ruime openingstijden maken Arnhem nog aantrekkelijker. Bij een bruisende stad hoort een aantrekkelijk horeca-aanbod met een grote diversiteit. De kansen die de horeca biedt, moeten we als stad nog meer benutten. We zijn blij met initiatieven van ondernemers, vastgoedeigenaren en brouwerijen om de Korenmarkt aantrekkelijker en veiliger te maken.
<i>Horeca</i>	

We hebben een dochtertje van 5. Ze gaat in de buurt naar school. Over een jaar mag ze er met wat vriendjes en vriendinnetjes alleen naartoe fietsen. Ze moet één wat drukker weg oversteken, maar verkeersouders zorgen dat dat veilig kan. Het is een gemengde school en dat spreekt me aan, want zo zit de maatschappij ook in elkaar. Laatst zijn ze met elkaar naar de bieb geweest, via school krijgen ze een gratis bibliotheekpas. Mijn dochter kwam erg trots thuis met 'Muis gaat naar de stad'.

In de schoolkrant las ik dat de school het beheer over het gebouw mag overnemen van de gemeente. De directie wil proberen de school dan beter te isoleren en zonnepanelen op het dak te krijgen. Ze gaan ook wat aan de ventilatie doen. Gelukkig maar, want in de winter zitten alle ramen potdicht en wordt het binnen benauwd. Van mij mag het schoolplein ook wel wat groener worden.

Onze zoon van 14 geeft ons wat zorgen. Het is een vrolijke, open jongen, maar hij kan moeilijk stilzitten. Daarom wil het niet erg op school. Hij spijbelt regelmatig, waar leerplicht hem op aanspreekt.

Ik heb het idee dat het de laatste tijd wat beter gaat. Hij komt eens in de week bij de boysclub die een jongerenwerker heeft opgezet. Toen hij vorige maand jarig was, wilde hij graag zelf een taart bakken voor de club. Zo ontdekte de jongerenwerker dat mijn zoon koken en bakken leuk vindt. Hij adviseerde mijn zoon om eens bij een bakker langs te gaan om te vragen of hij als zaterdaghulp aan de slag kon. En dat is gelukt. Dat doet veel met hem.

Studenten

Studenten zijn belangrijk voor een levendige stad en ze zorgen voor werkgelegenheid op hoog niveau. Arnhem heeft gelukkig een groot aantal studierichtingen en dat willen we minstens zo houden. We willen graag dat mensen in Arnhem komen studeren. Daarom zorgen we voor voldoende studentenkamers en leuke plekken om uit te gaan. En we verbeteren de kans op een baan. Dat maakt het voor studenten extra aantrekkelijk om na hun studie in Arnhem te blijven wonen.

Onderwijs

In Arnhem heb je ruimte om je te ontwikkelen. Dat geldt van jong tot oud. En dus zorgen we dat je een leven lang kunt leren. We vinden het belangrijk dat kinderen al op jonge leeftijd spelenderwijs kennis maken met school. Daarom kunnen alle kinderen in Arnhem vanaf 2,5 jaar naar school. We vinden dat onderwijs meer is dan les krijgen in de schoolbanken. We maken ons hard voor voldoende gym en schoolzwemmen. Het is belangrijk dat kinderen kennis maken met cultuur en natuur en daarom gaan we daar niet op bezuinigen. De kinderboerderijen, het informatiecentrum Sonsbeek en diverse culturele instellingen laten zien hoe leuk en nuttig cultuur- en natuureducatie is. We stimuleren dat de instellingen optimaal samenwerken.

Leerrecht 2,5 jaar

Cultuur- en natuureducatie

Maatschappelijke stage

Het Rijk verlangde van scholen in het voortgezet onderwijs dat ze leerlingen een maatschappelijke stage lieten doen. Die verplichting is vervallen, maar wij vinden de stages te belangrijk om ze te laten vervallen. Daarom blijven ze in Arnhem bestaan. Jongeren kunnen dus een leerzame en nuttige bijdrage blijven leveren aan de samenleving.

Schooluitval

Het is voor de ontwikkeling van jongeren en hun kansen in de maatschappij belangrijk dat ze met een diploma van school gaan. In Arnhem lukt dat jongeren slechter dan in vergelijkbare steden. Daar willen we wat aan doen. We trekken geld uit voor het bestrijden van schoolverzuim en schooluitval. En we gaan deze activiteiten verbinden met de taken die we op het gebied van jeugdzorg krijgen. Ook laaggeletterdheid pakken we aan, want dat is ook in Arnhem een groot probleem. Ongeveer 10% van de mensen tussen 16 en 65 jaar heeft moeite met lezen en schrijven.

Lezen en schrijven

WE LATEN NIEMAND VALLEN

De vader van mijn man en mijn moeder leven nog. Ze wonen allebei zelfstandig in Arnhem.

Mijn Turkse schoonvader is 79. Hij is heel vitaal. Hij brengt het wijkblad rond en schenkt thee in de Moskee. Voor zijn buurvrouw neemt hij regelmatig boodschappen mee. En elke dinsdagmiddag bijlart hij met zijn Nederlandse en Turkse vrienden.

Mijn moeder valt helaas regelmatig en daarom heeft ze een alarmknop om haar nek. Dat is een veilig gevoel. Een paar keer per week gaat ze met een buurvrouw naar het buurthuis voor een kop koffie en eens in de week een 'diner'. Dat zijn voor haar de leukste bezigheden. Ze heeft moeite met de financiën, ik zag een grote stapel rekeningen in een la liggen. Er komt nu regelmatig iemand via het wijkteam die helpt met de administratie.

Het is fijn dat er één aanspreekpunt is. Zowel voor mijn moeder als voor ons. Ik merk dat het alles bij elkaar zwaar wordt met het gezin, mijn baan, het werk van mijn man en de mantelzorg voor onze ouders.

Zorg

De meeste Arnhemmers kunnen uitstekend voor zichzelf zorgen. Maar er zijn ook mensen die dat door ouderdom, ziekte, armoede of andere problemen niet kunnen. Ze kunnen op ons rekenen. We krijgen daarvoor meer mogelijkheden, omdat we vanaf 2015 regelingen op het gebied van jeugd, werk en zorg gaan uitvoeren. Het Rijk draagt taken aan ons over, maar vermindert helaas tegelijk het budget. We dringen er bij het Rijk op aan om meer geld beschikbaar te stellen.

Nieuwe taken

Gezond blijven

Een gezonde leefstijl vermindert de kans dat iemand zorg moet vragen. En dus stimuleren we dat mensen genoeg bewegen, gezond eten en leren koken. Bij het verlenen van zorg voorkomen we onnodige kosten. We schenken vertrouwen aan de mensen die het uitvoerende werk doen, zodat veel controle overbodig wordt. En natuurlijk vertrouwen we op de kracht van onze inwoners zelf. Mantelzorgers spelen een heel belangrijke rol. We ondersteunen ze en geven ze de mogelijkheid voor respijtzorg. Daarmee kunnen ze hun zorgtaken tijdelijk aan een ander overlaten, bijvoorbeeld als ze op vakantie willen of een adempauze nodig hebben.

Mantelzorg

Vanuit de wijk

De professionals in de zorg werken zo veel mogelijk in de wijk, dicht bij de mensen aan wie ze zorg verlenen. Zo bouwen ze een netwerk op, waardoor ze beter en sneller kunnen helpen. We stimuleren dat organisaties goed samenwerken. Dat geldt ook voor samenwerking met vrijwilligersorganisaties zoals de voedselbank, kerken, moskeeën en ouderenorganisaties. Doordat de zorgverleners meer verantwoordelijkheden krijgen, is er minder management nodig. We vinden het belangrijk dat elk gezin maar met één hulpverlener te maken heeft, die namens alle organisaties die een rol spelen één plan uitvoert. Als het nodig is, zorgen we op tijd voor een goede doorverwijzing. Dat is prettig voor Arnhemmers die zorg nodig hebben en het scheelt in de kosten.

Vrijwilligers

Minder overhead

Topsalarissen

We doen er alles aan om te voorkomen dat managers een hoger salaris krijgen dan wat de burgemeester verdient. Hoewel we op de kosten letten, willen we dat het werk op een sociale manier wordt uitgevoerd. Medewerkers in de thuiszorg doen belangrijk werk, ook omdat ze snel kunnen ontdekken of een cliënt problemen heeft. Ze moeten daarom een eerlijke beloning krijgen. We willen voorkomen dat mensen die zorg nodig hebben, voor een dichte deur komen, omdat onverhoopt het geld op is. Daarom reserveren we voor de komende vier jaar een buffer van 20 miljoen.

Eerlijke vergoeding

Armoede

Veel Arnhemmers hebben geen baan en/of leven in armoede. In de ranglijst van gemeenten met de grootste armoede, stond Arnhem tot voor kort op nummer 2. We zijn door een intensieve inzet gedaald naar nummer 7 en die lijn willen we voortzetten. Veel partijen in de stad zetten zich in om de armoede te verminderen. We vinden de Dullertsstichting een

<i>Kwijtschelding</i>	inspirerend voorbeeld. Als gemeente kijken we om naar mensen die in armoede leven en we voeren een sociaal armoedebeleid. We gaan verder met de manier waarop de gemeente de laatste tijd werkt. Dat betekent dat mensen zo veel mogelijk de baas blijven over hun situatie. Bij de aanpak proberen we in de eerste plaats te voorkomen dat mensen in de problemen komen. We staan open voor signalen en komen vervolgens in actie. Soms kan die actie eenvoudig zijn, door uit te leggen welke regelingen er zijn, zoals de kwijtschelding van belasting. Het bestrijden van (jeugd)werkloosheid is de beste aanpak tegen armoede.
<i>Op weg naar een baan</i>	Het aanvragen van een uitkering zien we als eerste stap bij het zoeken naar een nieuwe baan. Werkzoekenden hebben er baat bij om werkervaring op te doen. Bij een gewone baan hoort een normaal salaris. Dat is minstens het minimumloon.
<i>Beschutte werkplekken</i>	We dragen er onder andere door 'social return' aan bij dat plaatsen beschikbaar komen. Dit betekent dat we van bedrijven die werk voor ons doen, verlangen dat ze ook werkzoekenden inschakelen. Mensen met een arbeidshandicap en langdurig werklozen kunnen vaak niet (direct) aan het werk in een gewone baan. Daarom moeten er voor hen beschutte werkplekken blijven bestaan. We willen weten of onze inspanningen om iemand aan het werk te krijgen succesvol zijn. Daarom gaan we werkzoekenden die uitstromen naar een baan volgen: hoe gaat het met ze en waar lopen ze tegenaan.
<i>GelrePas</i>	Alle Arnhemmers moeten mee kunnen doen aan activiteiten. Dat kan met de GelrePas. Iedereen die van een krap inkomen (maximaal 20% boven de bijstandsnorm) moet rondkomen, kan de pas gratis krijgen. Zo kunnen ze toch een dagje uit, een cursus volgen, sporten of naar het theater gaan.

OOG VOOR DE TOEKOMST

Ik vind bewust leven belangrijk, daarom hebben we een elektrische auto gekocht. Er komen steeds meer oplaadpunten bij. Mooi, want we moesten soms wel erg zoeken. Ik ben blij dat de Markt en het Gele Rijdersplein autovrij worden, zet de auto maar in een parkeergarage. Of kom lopen, fietsen, of met de bus naar de stad.

Het wordt steeds aantrekkelijker om te fietsen. Het was een hoop gedoe om je fiets behoorlijk kwijt te kunnen, maar nu staan er genoeg fietsenrekken. Hier en daar moeten de fietspaden nog wel wat veiliger worden.

Ik ben best trots dat in Arnhem de trolleybus rijdt. Veel mensen die op bezoek komen, willen er even in. Wel een gekke gewaarwording dat je 'm nauwelijks hoort. Er schijnen nieuwe trolleybussen te zijn, die zonder bovenleiding kunnen rijden. Gek idee. Wat mij betreft gaan de stinkende auto's en vrachtwagens de stad uit. Fijn dat er in de binnenstad een milieuzone is!

Wij willen binnenkort ook met ons eigen huis aan de gang. Het is een mooi ruim huis, maar we stoken ons arm. Ik las over een subsidieregeling. Daar ga ik eens naar kijken!

Groene stad

Arnhem was in 2009 de groenste stad van Europa. Steeds meer Arnhemmers en toeristen ontdekken dat je hier heerlijk in de natuur kunt wandelen, fietsen en sporten. Groen is een grote kwaliteit van de stad. Het ziet er goed uit, zorgt voor lucht in de stad, geeft dieren de ruimte en verkoelt. We willen daarom dat Arnhem groen blijft. Bewoners kunnen daar veel aan doen, bijvoorbeeld door gemeentelijke terrein groen in te vullen, zodat het niet langer braak ligt. Wie rond een boom bloembollen wil planten of bij z'n huis een geveltuintje wil maken, is welkom!

Verkoelend groen

Het klimaat verandert en een van de gevolgen is dat de temperatuur vooral waar veel steen ligt hoog kan oplopen. Groen heeft een verkoelend effect. En daarom maken we geld vrij voor het planten van bomen, het maken van geveltuinen en de aanleg van ander groen. Die plekken worden bovendien fraaier en dat is extra winst. We gaan de gebiedsvisie voor het uiterwaarden-gebied Stadsblokken/Meinerswijk uitvoeren. Het wordt een gebied waar de natuur zich kan ontwikkelen en waar ruimte is voor recreatie. Ook cultuur krijg in het gebied een plek. We willen dat het een Nationaal Park wordt. Dat vergt een lange voorbereiding, die we nu gaan starten.

Stadsblokken / Meinerswijk

Nationaal park

Hoge Veluwe

We zijn trots dat Arnhemmers via de toegang Schaarsbergen makkelijk van Nationaal Park De Hoge Veluwe kunnen genieten. We willen dat deze toegang blijft bestaan. Als cadeau aan toekomstige generaties leggen we een oerbos aan: een gebied waar de natuur z'n gang kan gaan. We leggen wel een wandelpad aan, zodat iedereen kan zien hoe het bos zich ontwikkelt. Als een boom over het pad valt, zagen we alleen het deel weg dat de doorgang blokkeert.

Oerbos

CO₂ – neutraal

We streven naar een duurzaam en CO₂-neutraal Arnhem. Daarom springen we zuinig om met energie. Dat is goed voor het milieu en scheelt in de portemonnee. Om te beginnen willen we dat energie niet wordt verspild. Nieuwe woningen moeten liefst geen energie van buiten nodig hebben en in ieder geval erg energiezuinig zijn. Bij bestaande gebouwen levert isoleren veel op. We gaan woningeigenaren, waaronder woningcorporaties, stimuleren om hun woningen energiezuiniger te maken. We wijzen op subsidieregelingen en de lagere energiekosten.

Isoleren

Duurzame energie

Ook willen we dat duurzame energie wordt gebruikt. Samen met omliggende gemeenten maken we ruimte voor windmolens. Daarnaast zorgen we dat er meer zonne-energie wordt gebruikt. We streven ernaar dat de gemeentelijke organisatie energieneutraal wordt. We geven het goede voorbeeld door zonne-energie op te wekken op onze gebouwen. Dat is duurzaam en levert na enkele jaren geld op. Het is bovendien goed voor de (lokale) werkgelegenheid.

Fiets

Arnhem wordt ook duurzamer doordat het aantrekkelijker wordt om de fiets te nemen. We zorgen voor 1000 extra plekken om de fiets neer te zetten en veilige en snelle fietsroutes. Het is onze ambitie om in deze raadsperiode Fietsstad van het Jaar te worden.

Afsprakenlijst D66, SP, GroenLinks, CDA

Afspraken over het onderwijs

O1. De kapitaallasten die in het ijkjaar 2014 beschikbaar zijn voor onderwijshuisvesting, worden uiterlijk met ingang van 2017 structureel overgedragen aan de schoolbesturen, onder voorbehoud van hun medewerking. Zo kan er door de schoolbesturen een integrale afweging gemaakt worden tussen onderhoud, renovatie en nieuwbouw. Daarbij zullen door de gemeente eisen gesteld worden aan het binnenklimaat. Dit betekent dat de bezuiniging op het onderwijshuisvestingsbudget in de MJPB 2014-2017 (€ 113.000 in 2016 en structureel € 228.000 vanaf 2017) zal moeten worden teruggedraaid. De gemeente blijft eigenaar van de gebouwen.

O2. Met ingang van het schooljaar 2017-2018 wordt in Arnhem structureel € 800.000 uitgetrokken om kinderen vanaf 2,5 jaar een leerrecht te kunnen bieden. Dat betekent dat elke peuter voor maximaal vier dagdelen onderwijs kan genieten. Voor niet-doelgroepkinderen wordt de reguliere ouderbijdrage gevraagd.

O3. Ten behoeve van de bestrijding van schoolverzuim, schooluitval en laaggeletterdheid wordt structureel € 100.000 beschikbaar gesteld.

O4. De gemeente maakt het voor scholen mogelijk om met ingang van het schooljaar 2017-2018 kosteloos bibliotheekpasjes te verstrekken aan hun leerlingen (onder de 18 jaar).

O5. Voor het in stand houden van maatschappelijke stages wordt € 40.000 structureel beschikbaar gesteld.

O6. De in de begroting gereserveerde middelen voor de internationale school blijven beschikbaar.

O7. Bezuinigingen treffen geen activiteiten die natuur- of cultuureducatie tot doel hebben.

O8. Leerlingenvervoer naar scholen met een bijzondere grondslag wordt niet anders behandeld dan het overige leerlingenvervoer.

O9. Het schoolzwemmen blijft behouden.

Afspraken over de zorg

Z1. Mensen hebben recht op zorg. Dat betekent dat een op voorhand vastgesteld voorzieningenniveau niet onmiddellijk wordt bijgesteld, zodra het budget uitgeput is. Het kan wel leiden tot een nieuwe discussie in de raad over het gewenste voorzieningenniveau.

Z2. Er komt een sociaal noodfonds, waaruit het college kan putten wanneer het met de raad afgesproken zorgniveau in gevaar dreigt te komen. Ook kan het fonds worden aangewend voor niet (tijdig) te realiseren bezuinigingen bij de invulling van de taakstelling van € 700.000 op subsidies bij zorg en welzijn. Dit fonds wordt op de volgende wijze gevoed:

- € 12,8 miljoen uit de algemene middelen, waarvan € 10 miljoen ineens en viermaal € 700.000 in 2015 – 2018;
- het samenvoegen met de bestaande Bestemmingsreserve Innovaties sociaal domein;
- de uit hoofde van het zorgakkoord te verwachten extra rijksmiddelen van totaal € 2,55 miljoen in 2015, € 1,65 miljoen in 2016, € 500.000 in 2017 en € 480.000 in 2018.

Nu alle risico's door het noodfonds worden opgevangen, is er geen reservering in het weerstandsvermogen meer nodig. Met de kennis van nu ontstaat er een noodfonds met een totale omvang van € 20 miljoen.

Z3. Voor de financiering van de zorg wordt gewerkt in deze volgorde:

1. door lobby trachten te vergroten van de rijksuitkering (hoger macrobudget, gunstigere verdeling) aan de gemeente Arnhem;
2. door verminderen van overhead, bureaucratie en topsalarissen en het toepassen van innovaties de zorgkosten zo veel mogelijk trachten te beteugelen;
3. door gebruik te maken van het noodfonds.

Z4. Het staat partijen vrij bij dreigende uitputting van het noodfonds de voeding ervan in de raad te agenderen. De afspraken in dit akkoord blijven daarbij van kracht. Slechts in het uiterste geval, zulks ter beoordeling aan de individuele partijen, kan worden voorgesteld de lasten te verhogen om het noodfonds op peil te brengen. Partijen zijn vervolgens vrij daar een standpunt over in te nemen.

Z5. Medewerkers in de thuiszorg verrichten belangrijk werk. Zij geven daarbij invulling aan de zogenaamde "signalerende functie". Door deze kwaliteitseis vallen zij ten minste in loonschaal FWG 15.

Z6. Aan mantelzorgers wordt zo nodig respijtzorg verleend.

Afspraken over werk en ondersteuning

W1. De activiteitenaanbod van de GelrePas wordt toegankelijk voor gezinnen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm.

W2. Op een volledige aanvraag voor een bijstandsuitkering wordt binnen drie weken beslist.

W3. De gemeente werkt niet mee aan constructies waarbij regulier werk onder het minimumloon betaald wordt.

W4. Het budget voor armoedebeleid in de begroting wordt bepaald door het begrote budget in het voorgaande jaar te vermeerderen of te verminderen met de procentuele toe- of afname van het aantal huishoudens met een laag inkomen (op basis van landelijke ramingen in het jaarlijkse armoedesignalement van het CPB). Dit is taakstellend voor de uitvoering en staat innovaties binnen het armoedebeleid niet in de weg.

W5. Het raadsvoorstel "Businesscase extern plaatsen schulddienstverlening" wordt ingetrokken en voor 1 juli 2014 in aangepaste vorm aan de raad gezonden.

Afspraken over de duurzaamheid

D1. Arnhem gaat, zo mogelijk regionaal en met andere overheden, een windmolenpark faciliteren. Daartoe wordt deze coalitieperiode ieder jaar € 50.000 beschikbaar gesteld.

D2. Om het mogelijk te maken te investeren in zonne-energie op gemeentelijke gebouwen zullen leningen worden verstrekt of garanties worden afgegeven aan gebruikers.

D3. De Markt en het Gele Rijdersplein worden uiterlijk in 2016 autovrij gemaakt.

D4. De fietsenstalling aan het Gele Rijdersplein krijgt deze coalitieperiode een dubbele capaciteit en in de binnenstad worden 1.000 extra stallingsplaatsen

voor fietsen geplaatst.

D5. Alle energiebesparende maatregelen waarvan de structurele besparing groter is dan de met de investering gepaard gaande kapitaallasten, worden in gang gezet. De op deze wijze bespaarde middelen worden ingezet voor de verdere verduurzaming van de gemeentelijke organisatie.

D6. De reeds gereserveerde middelen van € 750.000 incidenteel ten behoeve van een pilot met waterstofbussen blijven beschikbaar voor de versterking van de waterstofeconomie in Arnhem.

D7. De gebiedsvisie Stadsblokken/Meinerswijk wordt uitgevoerd, zoals deze op 23 april 2012 door de raad is vastgesteld.

D8. Gebieden bestemd als natuur en bos behouden hun bestemming. Het areaal groen blijft ten minste gelijk en bij voorkeur per wijk. Braakliggende terreinen die gemeentelijk eigendom zijn, kunnen (tijdelijk) groen ingevuld worden.

D9. Er wordt ingezet op bomen, verticaal groen, etc. ten behoeve van het bestrijden van hitteplekken in de stad en het doorzetten van het groene karakter van de stad. Hiervoor wordt het Groenfonds optimaal ingezet, het bestaande budget openbare ruimte herschikt en gebruik gemaakt van crowd funding.

Afspraken over de economie en binnenstad

E1.

- Het kunstcluster wordt niet gebouwd.
- Het museum blijft op de huidige locatie zodanig dat het qua huisvesting en identiteit toekomstvast is. Aanschaf en afstoten van werken dient te passen bij de gekozen identiteit.
- Het structurele budget dat oorspronkelijk voor het kunstcluster gereserveerd stond, blijft beschikbaar voor de onderliggende doelen, te weten: herhuisvesting focus, huisvesting museum, het aanjagen van economie en werkgelegenheid in de binnenstad.
- Om een spoedige realisatie zeker te stellen krijgen focus en het museum gezamenlijk de gelegenheid voor 1 september 2014 een plan in te dienen dat binnen de budgettaire kaders en randvoorwaarden de doelen realiseert.
- Het college besluit het plan in het najaar van 2014 voor te leggen aan de raad of voorziet in een alternatief plan dat recht doet aan genoemde doelen. De raad besluit in 2014 op welke wijze focus geherhuisvest en het museum gehuisvest wordt.

E2. De herstructurering van de zuidelijke binnenstad vindt plaats door middel van een groene invulling en het toevoegen van grondgebonden woningen, te financieren uit de grondexploitatie.

E3. Er wordt binnen het bereikbaarheidsfonds een pilot met de watertaxi uitgevoerd.

E4. Ten behoeve van een goed acquisitiebeleid worden 2 fte toegevoegd door herschikking in de bestaande formatie.

E5. Om de leefbaarheid van de binnenstad te vergroten wordt betaald parkeren ingevoerd tot 23.00u tegen het reguliere tarief. Tegelijkertijd wordt het tarief in de parkeergarages tussen 18.00 en 6.00u verlaagd tot 50 cent per uur. Andere vormen van differentiatie worden hiermee niet uitgesloten.

Afspraken over de financiën en bezuinigingen

F1. Alle belastingen, heffingen, leges en parkeertarieven worden jaarlijks met maximaal de inflatie (CBS consumentenprijsindex) verhoogd. De noodzakelijke kosten voor het riool worden opgebracht door herschikking van de middelen voor onderhoud kapitaalgoederen en de vrijval op het kwijscheldingsbudget als gevolg van afspraak F2. Veranderingen in de parkeeropbrengst hebben hun effect in het bereikbaarheidsfonds.

F2. Met ingang van 2015 wordt het volgende stelsel ingevoerd:

- De rioolheffing voor woningen en niet-woningen wordt, zonder de totale opbrengst te veranderen, voor 50% geheven bij de eigenaren in plaats van de gebruikers. Vanuit het principe “de vervuiler betaalt” wordt onderzocht of de tarieven gedifferentieerd kunnen worden op basis van het feitelijk gebruik van het rioolstelsel.
- De afvalstoffenheffing wordt voor 90% kostendekkend gemaakt onder gelijktijdige verlaging van de OZB woningen met eenzelfde totaalbedrag.
- De toeristenbelasting en precariobelasting worden afgeschaft. De oorspronkelijke baten worden opgebracht door verhoging van de OZB niet-woningen.
- De OZB niet-woningen wordt zodanig verdeeld dat de eigenaren 75% en de gebruikers 25% van het totale volume opbrengen. Het effect van deze maatregel wordt een jaar na invoering geëvalueerd.

F3. In het kader van lastenverlichting naar inwoners wordt vanaf 2015 voor de identiteitskaart alleen de verplichte afdracht aan het Rijk in rekening gebracht. De gemeentelijke opslag verdwijnt volledig. Daarbij geldt als voorwaarde dat de aanvrager nog geen identiteitskaart of paspoort heeft of dat het eerder verstrekte identiteitsbewijs binnen een half jaar verloopt.

F4. Alle investeringen in de bedrijfsvoering die naar het oordeel van het college binnen vijf jaar kunnen worden terugverdiend, worden vanuit algemene middelen gehonoreerd onder gelijktijdige verlaging van het structurele kader met een vijfde daarvan vanaf het jaar na investering.

F5. Budgetten voor goederen en diensten, binnen de gemeente en bij verbonden partijen, worden deze coalitieperiode niet aangepast aan de inflatie.

F6. In de jaren 2015 en 2016 gaat een vermindering van de formatie altijd gepaard met een concrete taakreductie of het aanwijzen van een specifiek deel van de organisatie. In zowel 2017 als 2018 wordt taakstellend 20 fte bespaard in de ondersteunende functies.

F7. Binnen het programma Wonen en Ruimte wordt ieder jaar taakstellend € 250.000 structureel bezuinigd.

F8. Met alle gesubsidieerde instellingen die jaarlijks meer dan € 500.000 ontvangen van de gemeente, worden gesprekken gevoerd teneinde meer efficiëntie in hun bedrijfsvoering te verkrijgen. In totaal wordt hiermee vanaf 2017 structureel € 1,5 miljoen bespaard.

F9. Vanaf 2017 (start outputfinanciering) wordt het budget van de ODRA met € 500.000 omlaag gebracht.

F10. Binnen het programma Verkeer, vervoer en waterstaat wordt € 300.000 structureel bezuinigd, waarvan de helft op verkeer.

F11. Op het gemeentelijk vastgoed wordt € 150.000 structureel bezuinigd.

F12. Het amendement “Lichtblauw” wordt teruggedraaid.

F13. Het budget van de rekenkamer wordt met € 100.000 structureel verlaagd.

Andere afspraken

A1. De referendumverordening wordt zodanig aangepast dat:

- het inleidend verzoek ongewijzigd blijft;
- voor het definitieve verzoek 3.000 ondersteuningsverklaringen nodig zijn;
- deze ook met behulp van DigiD kunnen worden afgegeven;
- een geldig definitief verzoek voor een correctief referendum rechtstreeks zonder nader raadsbesluit leidt tot een referendum met de vraag "steunt u het voorgenomen raadsbesluit";
- het referendum bij elke opkomst een geldige uitslag geeft, onverminderd het wettelijke recht van ieder raadslid zich niet aan de uitslag gebonden te voelen.

A2. De bezuinigingen bij het KCC worden verzacht door in 2015 en 2016 tweemaal incidenteel € 350.000 toe te voegen.

A3. Het 0900-nummer van de gemeente wordt weer bereikbaar tegen lokaal tarief.

A4. Ten behoeve van gemeentelijke informatie in de Arnhemse Koerier wordt structureel € 40.000 vrijgemaakt.

A5. De commissie voor ruimtelijke kwaliteit (de welstandscommissie) wordt in 2015 opgeheven. Objectieve kwaliteitscriteria worden via bestemmingsplannen vastgelegd.

Financieel effect van de afspraken

	2015	2016	2017	2018	
O1		-113	-228	-228	
O2			-400	-800	
O3	-100	-100	-100	-100	
O4			-100	-100	
O5	-40	-40	-40	-40	
O6	=	=	=	=	budgettair neutraal
O7	-400				taakstelling cultuur deels vanaf 2016
O8	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
O9	=	=	=	=	budgettair neutraal
Z1	#	#	#	#	binnen bestaand budget
Z2	-10.700 +10.000	-700	-700	-700	risico schrappen uit weerstandsvermogen
Z3	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
Z4	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
Z5	#	#	#	#	binnen bestaand budget
Z6	#	#	#	#	binnen bestaand budget
W1	-285	-285	-285	-285	
W2	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
W3	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
W4					op voorhand niet te voorspellen
W5	=	=	=	=	budgettair neutraal
D1	-50	-50	-50	-50	
D2	#	#	#	#	binnen bestaand budget
D3	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
D4	#	#	#	#	binnen bestaand budget, bereikbaarheidsfonds
D5	=	=	=	=	budgettair neutraal
D6	=	=	=	=	budgettair neutraal
D7	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
D8	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
D9	#	#	#	#	binnen bestaand budget
E1	=	=	=	=	budgettair neutraal
E2	#	#	#	#	binnen bestaand budget
E3	#	#	#	#	binnen bestaand budget
E4	#	#	#	#	binnen bestaand budget
E5	+200	+200	+200	+200	
F1 + F2					belastingeffect
F3	-310	-310	-310	-310	
F4	#	#	#	#	binnen bestaand budget, kasschuif
F5	+1.000	+1.000	+1.000	+1.000	
F6			+1.400	+2.800	
F7	+250	+500	+750	+1.000	
F8			+1.500	+1.500	
F9			+500	+500	
F10	+300	+300	+300	+300	
F11	+150	+150	+150	+150	
F12	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
F13	+100	+100	+100	+100	
A1	-	-	-	-	geen (direct) financieel effect
A2	-350	-350			
A3	-75	-75	-75	-75	
A4	-40	-40	-40	-40	
A5			+50	+50	
	-120	-120	-120	-120	uitbreiding formatie college
Subtotaal	-470	+67	+3.502	+4.752	
Gemeentefonds	+184	-1.377	-1.699	-4.634	
Totaal	-286	-1.310	+1.803	+118	+ = overschot

Afspraken over de portefeuilleverdeling

Partijen kiezen voor zes wethouders. Twee wethouders van D66, één van GroenLinks en één van CDA met een voltijdsaanstelling en twee wethouders van SP met 80% aanstelling. De portefeuilleverdeling is als volgt:

Herman Kaiser (Burgemeester)

Veiligheid en veiligheidshuis
Regionale samenwerking
Externe relaties
Integriteit
Lobby
G32 Algemeen bestuur

Gerrie Elfrink (SP, 1e loco)

Cultuur en erfgoed
Sport
Wonen en vastgoed
Evenementen
Armoedebeleid (incl. schulddienstverlening)
Overige projecten
G32 Fysieke pijler

Martijn Leisink (D66, 2e loco)

Financiën
Grondzaken
Bedrijfsvoering, ICT
Privacy
Jeugd en jeugdzorg

Henk Kok (GroenLinks, 3e loco)

Duurzaamheid (natuur & milieu)
Zorg en welzijn (+decentralisatie awbz)
Wijkzaken
Lingezegen
Project Stadsblokken, Meinerswijk
G32 Sociale Pijler

Ine van Burgsteden (CDA, 4e loco)

Publieke dienstverlening
Openbare ruimte
Toerisme en recreatie
Werk en inkomen (+participatiewet)
Project Kleefse Waard
Project Centrum Zuid
Communicatie
Dierenwelzijn

Hans Giesing (D66, 5e loco)

Economische zaken
Onderwijs (+bibliotheek, volksuniversiteit)
Diversiteit en emancipatie
Project Oostelijk Centrumgebied
G32 Economische pijler

Alex Mink (SP, 6e loco)

Ruimtelijke ordening
Mobiliteit
Personeel en organisatie
Project Malburgen
Project Presikhaaf
Stadsregio

Het college bepaalt zelf de toedeling van het wijkwethouderschap.